

Entrevista a Don Hinrichsen

“M'alegrarà no ser viu d'aquí a 50 anys”

Don Hinrichsen és expert en comunicació mediambiental. Assessor de l'ONU i la UNESCO, fou editor de la revista 'Ambio'. Ha editat recentment el llibre 'Els nostres mars comuns: costes en crisi' i el 'WWF Atlas of Environment'.

Per què el tema del medi ambient té aquest protagonisme?

—Tant la premsa científica com la popular se n'han fet ressò i han transmès la idea a la societat. Les enquestes indiquen que un 80% de la gent està preocupada pel medi ambient, mentre que fa poc més de deu anys això només preocupava un 20%. A final dels 80, només la guerra nuclear superava, segons una enquesta de *Time*, el medi ambient com a preocupació dels ciutadans americans.

—¿També se n'han conscienciat els editors de diaris?

—A final dels 70, aquest era considerat un tema de segon ordre. La premsa ho ha agafat ara com un tema important, gràcies als estudiants, que han pres consciència i l'han transmesa a les seves famílies. Ara, la gent es mobilitza per problemes d'aquest tipus.

—¿Hi ha massa alarmisme?

—També hi ha el problema de l'exageració, provocada per la competència entre els diaris. D'altra banda, no tots els que escriuen sobre aquest tema estan prou preparats. Caldria treballar més els temes abans de publicar-los i fer assistir els periodistes a cursos i seminaris.

—¿Caldria incorporar l'educació ambiental a l'escola?

—L'ensenyament d'aquests temes ha augmentat substancialment en els darrers anys, però encara ha de millorar molt. A Europa i a Amèrica hi ha moltes escoles que no ho recullen bé i hi hauria d'haver una assignatura en l'ensenyament secundari. Això podria ajudar a una millor comprensió d'aquests temes per part del públic. Ara el tema ecològic és emocional. L'educació faria que la gent s'interessés d'un forma més racional i menys emotiva o sentimental.

—¿El problema també és la forma de

transmetre els temes al públic?

—Sobretot, cal que els científics sàpi-guen transmetre les idees. Cada cop que intenten fer això, però, els seus col·legues els desprecien en el seu treball d'investigació. Un premi Nobel de química escrivia en *Ambio*, però era molt criticat pels seus col·legues. Un científic americà que investigava sobre la influència de la contaminació atmosfèrica als Apalatxes va ser defenestrat pels seus companys per escriure per al públic. Els científics estan tan especialitzats que poca gent pot entendre els seus articles. A més, volen reservar-se la informació. Però tenen el deure moral de parlar per a la gent, perquè el problema interessin tothom.

—¿Els polítics es reuneixen per tractar d'aquests temes per convenciment o per imatge?

—Els polítics no es mouen si no estan forçats a fer-ho. Sempre hi ha una minoria que es mou simplement per dialogar, però a la majoria se'ls ha de donar una bona empenta. A Amèrica hi ha *lobbys* i la influent Acadèmia de Ciències. Aquestes acadèmies haurien d'actuar com a consultors i ser preses en consideració. Els científics parlen a polítics que no els escolten i haurien de parlar a la gent per conscienciar-la.

—¿Quins són els tres problemes més preocupants des del punt de vista del medi ambient?

—Depèn del lloc del planeta on et trobis. A Europa hi ha molta contaminació atmosfèrica, pèrdua de recursos hídrics i danys a gran escala als ecosistemes terrestres. A l'Àfrica subsahariana hi ha una gran pèrdua de terra agrícola, sequeres i deforestació, a més de mala gestió i gran creixement de la població.

—¿Com és que l'Àfrica té el sol de conreus gastat i, en canvi, exporta menjar?

—La població creix molt ràpidament i es produeix una gran pèrdua de terra de conreu. Els polítics realitzen una mala gestió. Trien la millor terra per fer una gran producció amb vista a l'exportació. Aquestes superfícies creixen una mica, mentre la resta perd qualitat. Mentre, la població va creixent.

—*¿Augementen les diferències entre els països rics i els països pobres?*

—Les pautes són alarmants, perquè semblen indicar-ho així. La renda per càpita ha disminuït en els darrers quinze

anys, fins i tot en valors absoluts. En canvi, en el món desenvolupat està augmentat.

—*¿Com podem harmonitzar desenvolupament econòmic i respecte al medi ambient?*

—L'important és gestionar bé els recursos, en comptes de destruir-los. Cal una bona planificació i una voluntat política. A Singapur, per exemple, tenien els rius molt contaminats. Però l'estat va invertir-hi 150 milions de dòlars en 10 anys. I van reeixir-hi. Això demostra

que es pot lluitar contra la contaminació.

—*El seu darrer llibre parla de l'estat del mar i les costes. ¿Com es troben actualment?*

—La contaminació està molt estesa per tot el planeta. A més, no entenem encara massa bé com treballen els oceans. Per això, és difícil entendre què passa quan hi aboquem uns contaminants determinants. Ja que no sabem què passa quan llancem deixalles radioactives al Pacífic, no hauriem de fer-ho. A més, la major part de la contaminació prové de la terra. Hem de realitzar accions conjuntes, que tinguin en compte la terra i els oceans. Si no, no resoldrem mai el problema.

—*La pesca, ¿esgota els oceans?*

—La gestió de la pesca ha d'incloure la conservació dels esculls de coral, de les praderies marines i dels manglars —arbres immergits a l'aigua—. Tot això afecta l'equilibri dels peixos. Però si els manglars depenen de les autoritats que gestionen el patrimoni forestal i es dediquen a tallar-los, perjudiquen directament la pesca. La gestió s'hauria de tractar globalment.

—*Vostè viatja contínuament per tot el món. ¿Què pensa quan veu ambients tan diferents i tan degradats?*

—El meu sentiment és exclamar: "Quina enorme porqueria, quin malbaratament de recursos". No hi ha racionalitat. Malmenem els recursos. Només es gestiona de manera aïllada, no global. I el més important per salvar el planeta és plantejar una gestió global dels recursos.

—*¿És, doncs, molt pessimista?*

—Resulta difícil ser optimista, tot i que ho intento. Els problemes són importants i difícils de resoldre. Però també em sento una mica optimista, perquè hi ha comunitats de persones que comencen a gestionar els recursos a petita escala, sense esperar les decisions dels governs. L'esperança per al futur és que hi hagi més comunitats que prenguin iniciatives i gestionin els recursos ells mateixos. En els llocs on això s'ha fet veus fin ara l'èxit en la gestió ambiental.

—*¿S'imagina el planeta d'aquí a 50 anys?*

—*¿D'aquí a 50 anys?* (Riu). Estic content de pensar que aleshores no estaré viu per veure-ho.

Xavier Duran

